

Sygn. akt III BP 4/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda (przewodniczący)

SSN Bogusław Cudowski (sprawozdawca)

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa Komisji Międzyzakładowej NSZZ Solidarność Pracowników
Oświaty i Wychowania w Liceum Ogólnokształcącym [...] i A. S.
przeciwko Liceum Ogólnokształcącemu [...]
o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 sierpnia 2014 r.,
skargi A. S. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu
Okręgowego w R.
z dnia 26 lipca 2012 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w R. wyrokiem z 5 stycznia 2012 r. zobowiązał dyrektora
Liceum Ogólnokształcącego [...] do zwolnienia A. S. z obowiązku świadczenia
pracy w związku z oddelegowaniem do pracy związkowej w Komisji
Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania w

Liceum Ogólnokształcącym [...] w wymiarze 6/18 etatu nauczycielskiego tygodniowo na okres kadencji od 1 września 2010 r. do 31 sierpnia 2014 r., w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

W uzasadnieniu stwierdzono przede wszystkim, że zgodnie z art. 42 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela czas pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć nie może przekraczać 40 godzin na tydzień. Czas ten dzieli się na: prowadzenie zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w wymiarze ustalonym w ust. 3, czyli 18 godzin tygodniowo dla nauczycieli liceum ogólnokształcących, 2) inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, 3) zajęcia i czynności związane z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym. Zajęcia i czynności realizowane w ramach czasu pracy, o którym mowa w art. 42 ust. 2 pkt 1 są rejestrowane i rozliczane w dziennikach lekcyjnych lub dziennikach zajęć w okresach tygodniowych, zaś pozostałe wymienione w art. 42 ust. 2 pkt 2 i 3 są rejestrowane i rozliczane w okresach półrocznych w dziennikach zajęć pozalekcyjnych.

Sąd I instancji wskazywał na istniejące między stronami rozbieżności co do tego, czy wymiaru zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy należy dokonywać w oparciu o 40- godzinny tydzień pracy, czy też 18- godzinny, wynikający z pensum nauczycielskiego. Z informacji z 3 września 2007 r. wynika, że A. S. obowiązuje norma dobową czasu pracy w wymiarze 8 godzin dziennie i tygodniowa norma czasu pracy - 40 godzin w pięciodniowym tygodniu pracy.

Zdaniem Sądu do obliczenia wymiaru zwolnienia A. S. od pracy należało przyjąć, że średnio w miesiącu jest 4 tygodnie pracy, a powód zobowiązany jest do przepracowania 40 godzin w tygodniu, z czego 18 stanowią obowiązkowe zajęcia dydaktyczne. Sąd Rejonowy dzieląc 40 na $18 = 2,22$, uznał, że 1 godzina dydaktyczna odpowiada średnio 2 godzinom pracy w tygodniu. Liczba 42 członków powodowej organizacji związkowej odpowiada 42 godzinom zwolnienia od pracy w miesiącu, z czego godzin dydaktycznych jest 21 ($42:2 = 21$). Podział 21 godzin dydaktycznych w miesiącu na 4 tygodnie, daje średnio w tygodniu (po zaokrągleniu na korzyść powoda) 6 godzin dydaktycznych w tygodniu pracy ($21:4=5,25$) i taki wymiar zwolnienia A. S. z obowiązku świadczenia pracy w związku z

oddelegowaniem do pracy związkowej w Komisji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania w Liceum Ogólnokształcącym [...], czyli 6/18 etatu nauczycielskiego tygodniowo na okres kadencji od 1 września 2010 r. do 31 sierpnia 2014 r. określono w punkcie 1 wyroku, a w pozostałym zakresie Sąd Rejonowy powództwo oddalił.

Powyższy wyrok w części oddalającej powództwo oraz co do pkt. 2 i 3 apelacjami zaskarżyli powodowie: Komisja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania w Liceum Ogólnokształcącym [...] i A. S.

Sąd Okręgowy wyrokiem z 26 lipca 2012 r. apelację oddalił. W uzasadnieniu wyroku stwierdzono, że Sąd Rejonowy przyjął, że liczba członków powodowej Komisji Międzyzakładowej wynosi 42 i taką liczbę przyjął do obliczenia wymiaru zwolnienia. Nawet odmienne przyjęcie nie prowadziłyby do zmiany rozstrzygnięcia. Gdyby bowiem ustalono, że również członkowie organizacji związkowej zatrudnieni w ZS nr 2, ZSA iGŻ, PSP nr 9 i ZSB (łącznie 11) również powinni być brani pod uwagę przy ustalaniu liczby członków zatrudnionych organizacji powodowej, to wymiar zwolnienia od pracy nie przekroczyłby 6/18 godzin dydaktycznych tygodniowo. Przyjmując liczbę mniejszą (42 członków) Sąd Rejonowy zastosował wyjątkowo liberalne dla A. S. sposoby obliczania wymiaru zwolnienia. I tak średnio w miesiącu nie występują 4 tygodnie, lecz 4,34 (obliczenie: 365 dni w roku dzielone przez liczbę 12 miesięcy - 30,41 (dni średnio w miesiącu). Wynik - 30,41 dzielony przez 7 dni (tydzień) daje 4,34 tygodnia średnio na miesiąc. Z kolei bezsporne obliczenie relacji godzin dydaktycznych w tygodniu do ogólnego tygodniowego wymiaru czasu pracy wskazuje ten stosunek na 2,22 ($40/18 = 2,22$), a nie 2, jak to przyjął Sąd Rejonowy. Podział liczby 53 (zatrudnieni członkowie powodowej Komisji) przez liczbę 2,22 daje wynik 23,87. Z kolei podział tego wyniku (23,87) przez liczbę 4,34 (średnia ilość tygodni w miesiącu) daje wynik 5,5. Prawidłowe reguły obliczeń wskazują, że nawet zaokrąglając na korzyść A. S. ich wynik do liczby 6 daje tygodniowy wymiar zwolnienia na 6/18 godzin dydaktycznych. Powyższe jednoznacznie wskazuje, że rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego jest prawidłowe.

Powód wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia Sądu Okręgowego z 26 lipca 2012 r., wnosząc o stwierdzenie niezgodności z prawem zaskarżonego orzeczenia; zasądzenie od pozwanej na

rzecz powódki kosztów niniejszego postępowania w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przypisanych.

Podstawę skargi stanowi naruszenie art. 42 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r.- Karta Nauczyciela w związku z art. 31 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych przez przyjęcie „tworu Sądu Rejonowego w postaci przeliczeń godzin dydaktycznych na godziny pracy w tygodniu, który nie ma potwierdzenia ani w przepisach, ani judykaturze, ani doktrynie. Sposób, czy też wzór na przeliczanie godzin dydaktycznych na godziny pracy jest tworem tylko na potrzeby przedmiotowej sprawy przy przepisach, które jasno i klarownie stanowią o tym, że prawo do zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy na okres kadencji w zarządzie zakładowej organizacji związkowej przysługuje zgodnie z pkt 1. częściowo jednemu pracownikowi w miesięcznym wymiarze godzin równym liczbie członków zatrudnionych w zakładzie pracy, gdy ich liczba jest mniejsza od 150”.

Zaskarżone orzeczenie ma być niezgodne z art. 42 ustawy- Karta Nauczyciela w związku z art. 31 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna spełniać wymagania wymienione w art. 425⁵ § 1 k.p.c. Każde z nich ma charakter samoistny i powinno być zatem spełnione samodzielnie, niezależnie od innych wymagań (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2013 r., II CNP 1/13, LEX nr 1353127).

W pierwszej kolejności skarżący powinien wykazać, zgodnie z art. 425⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Sąd Najwyższy wielokrotnie zajmował stanowisko w tej kwestii. W wielu orzeczeniach stwierdzano jednolicie, że zgodnie z tym wymogiem skarżący musi „wykazać” a nie tylko „wskazać”, iż wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Musi więc ujawnić i przedstawić w skardze tę okoliczność w sposób wyczerpujący i niebudzący wątpliwości oraz w drodze stosownego wywodu

dowieść jej istnienia i przekonująco uzasadnić (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2013 r., V CNP 34/12, LEX nr 1293970, czy z dnia 31 stycznia 2013 r., III CNP 33/12, LEX nr 1293772). Skarżący nie wykazał jednak tej okoliczności. Po pierwsze błędnie przyjmuje, że skarga kasacyjna przysługuje, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi co najmniej 50 tys. zł. Tymczasem w sprawach z zakresu prawa pracy wartość ta to 10 tys. zł. Ponadto skarżący nie podaje i nie wylicza wartości przedmiotu sporu. Nie precyzuje czy chodzi w tym przypadku o prawo majątkowe, czy niemajątkowe, co ma zasadnicze znaczenie dla możliwości wniesienia skargi kasacyjnej. Nie jest więc zrozumiałe wskazanie na ostatniej stronie skargi wartości przedmiotu zaskarżenia w kwocie 12 819, 60 zł. Nie jest rolą Sądu Najwyższego dochodzenie, czy domyślanie się o co w istocie chodzi skarżącemu. Już tylko z tego powodu skarga jako niespełniająca wymogu z art. 425⁵ § 1 k.p.c. powinna zostać odrzucona.

Skarga powinna również, zgodnie z art. 425⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. zawierać uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy. Skarżący wskazuje, że szkodą jest „mniejsza ilość czasu przewodniczącego na poświęcanie się działalności związku oraz pogwałcenie nie tylko praw A. S., ale wszystkich związków zawodowych”. Skarżący utożsamia więc szkodę z naruszeniem praw związkowych. Takiego rodzaju określenie szkody nie może zostać uznane za spełniające wymóg uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody w rozumieniu omawianego przepisu. Uprawdopodobnienie szkody oznacza bowiem konieczność wskazania jej rodzaju i rozmiaru oraz przedstawienie faktów i dowodów. Uprawdopodobnienie musi zachować walor wiarygodności ażeby w świetle reguł logiki i doświadczenia życiowego, ze wskazanych w skardze faktów dotyczących czasu wyrządzenia szkody jej postaci, związku doznanego uszczerbku z wydaniem orzeczenia, którego skarga dotyczy – możliwe było rozeznanie co do podstawowej przesłanki skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2010 r., II BP 15/09, LEX nr 602212). Wyliczenie ilości godzin ponadwymiarowych bez podania żadnego uzasadnienia jak miałyby dojść do ich powstania (pracownik wykonywał jedynie część obowiązków) oraz pominięcie kwestii otrzymywania wynagrodzenia za zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy sprawia, że nie było możliwe uznanie, że skarżący uprawdopodobnił wyrządzenie szkody.

Mając powyższe na uwadze można jedynie zauważyć, że orzeczenie niezgodne z prawem, to orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2007 r., II CNP 87/07, LEX nr 487545). Tak więc skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, mający na celu uzyskanie odszkodowania z tytułu niezgodnego z prawem działania władzy publicznej może być uwzględniona tylko wówczas, gdy naruszenie prawa ma charakter kwalifikowany i elementarny (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2006 r., II BP 6/05, OSNP 2007 nr 3-4, poz. 42). W żadnym razie nie można stwierdzić, by wyrok Sądu Okręgowego w oczywisty i rażący sposób naruszał prawo.

Z tych względów, na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.